

Nijemci osvojili na juriš Cumieres.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

B eč, 24. svibnja. (D. u.) Službeno se javlja:

R u s k o i j u g o i s t o č n o bojište.

Nema osobitih dogodaja.

T a l i j a n s k o bojište.

Sjevrenje od doline Sugana zaposjednule su naše čete visoki gorski hrvati Salubiove do Borga. Na pogranicnoj planini južno od doline bio je nepristojni protjeran sa brijege Kempel. Dalje prama juga zaposjednula je ruskiji generali štab u suglasju sa carem i velikim knezom Nikolajevićem, da se ofenziva započeti već tekom svibnja.

Ruska ofenziva u svibnju?

B u k a r e s t, 23. Prama „Giornale d'Italia“ zaključio je ruskiji generali štab u suglasju sa carem i velikim knezom Nikolajevićem, da se ofenziva započeti već tekom svibnja.

Ruska navalna na Varnu?

B u d a p e š t, 23. Prema nekoj vijesti bukareškog „Adverusa“, iz Konstance, opazili su pred par dana više ratnih brodova i ljetala, koji su išli u smjer Varne. Misli se, da Rusi namjeravaju poduzeti novu navalnu na luku.

Alijirci u Solunu.

P a r i s, 22. (D. u.) Havas javlja iz Sojuna: Grci su ispraznili Porei, koji je bio na to započet na strane alijiraca.

Rat s podmornicama.

L u g a n o, 24. (D. u.) Po vijesti Agencije Stefani bio je potopljen talijanski parobrod „Urimania“ i norveški parobrod „Tjomo“, koji je putovao iz Cardifia u genovu kroz ugrijenom. Posada se je parobroda „Tjomo“ spasila. Bila je također potopljena još jedna jedrenjaca „Sant Andrea“.

Engleska podmornica potopila bez opomene njemački parobrod.

L u b e c k, 23. Preživjela momčad po nepristojljivoj podmornici torpedovanog parobroda „Koliga“ Hormovog parobrodarskog je drustva prispijela u Lübeck. Iz priopovjedanja se ljudi razabire da momčad prije nije opazila podmornicu, koja je izronila u udaljenosti od kakovih 400 metara. Prva granata kao da nije pogodila „Kolge“. Kapelan je brod odmah zaustavio. Uz to se je uslijedila čas kasnije druga granata, koja je raspršila jedan dio zapovjedničkog mosta. Ljudi su posakali napolju odjeveni do čamaca, dok je kapelan pohrlio u kajtu, da spasi spise. Podmornica je još dvaputa oštreljivala i kod blize je udaljenosti pogodila momak ozlijedjen. Nepristojljivo je granate jedan momak ozlijedjen. Nepristojljivo je granate slijedilo torpedo, premda se posada podmornice mogla jasno vidjeti, kako se momčad sprema, da podje u čamce. Torpedo je izbašio ogromnu škrnu, tako da se je parobrod odmah nagnuo i prednjim dijelom utonuo u vodu. Samo jednom je dijelo momčadi poslo za rukom, da dođe u čamce, dok su kapelan, oha krmilari, kuhar i dva mornara bila sa parobrodom, koji je silno bro potunuo, bili povučeni u dubinu. Nepristojljiva je dake podmornica postupala sa brutalnijom bezobzirnošću: ne samo, jer je uza sve to, što se je parobrod odmah zaustavlja, stala sispiti na nj vratu, premda je momčad bila na provi, da podje u čamce, nego je usto lancirala brod i torpedom, da preko njega se još momčad mogla iskrati. Tako je od devetnaest ljudi posada poginulo njih sedet.

Rat „koji istom započinje“.

L u g a n o, 23. Premda je posljednjih dana po novinama različito raspisivalo o vjerojatnoj austrijskoj ofenzivi, i to, kako se čini, u namjeri da se općinstvo po mogućnosti pripravi na buduće dogodjaje, ipak su brijezi uspjeli Austrijanaca posve smeti talijansko vojninstvo. Radi toga je njegovo stanovništvo veoma neusigurno i protuslovno. Dok su milanski listovi, koji izlaze u blizini vojnog područja, dogadjaje odmah u prvom početku podražavaju, da veoma ozbiljne, javljajući su drugi, kao „Idea Nazionale“, „Resto del Carline“, „Giornale d'Italia“ itd., svakako da pokvaruju dobre volje prigodom godišnje proslove, velikim naslovima same austrijske „gubitke“ i „porazne“. No i ti su se listovi donekle otrezjili putem dovoza kave u Dansku, bili će ovista o ispatku statiske.

Belgijske, ali je Engleska odbila taj predlog kao tobožje da je nizak. Na koncu je spomenute državne kancelar, da i on želi trajni mir, ali taj se neće posprijeti, dok god odgovorni ententi političari budu govorili o pruskom nasiljstvu, o militarizmu, o mijenjanju političkih prilika u Njemačkoj.

Da je on dva puta javno ustanovio da je Njemačka pripravila da raspisiva o miru na te-melju koji bi Njemačka osigurala protiv budućih navalne koalicije. Kojogod ratnu kartu uveli pozicati će im ratni položaj. Ako oni hoće posteno praktički raspisivati o problemima rata i u miru mićemo se približiti miru. Ko nije na to pripravan, taj će biti krv, da će Europa dalje kvariti. Ja odklanjam daleko od sebe tu krivnju.

Ententa.

Pokret za mir u Engleskoj.

R o t e r d a m, 24. (D. u.) List „Courant“ javlja iz Londona: Neke mirovljive skupine pripravljaju ovde za 24. svibnja izmjenu misli o intervjuu, sto ga je imao Grey sa zastupnikom Chieskog lista „Daily-Mail“. Ponosnji će upitati vladu, ne bi li potrebljeno bilo naznanih uvjeta, pod kojima je ona pripravna da sklopi mir.

Iz engleske donje knjige.

L o n d o n, 24. (D. u.) Reuterov uredjavlja: Donja je komora prihvatala od Asquitha predloženi ratni zajam od 300 milijuna sterlina. Time su poslati engleski ratni zajmovi od početka rata na 2382 milijuna sterlina.

Engleska nasilja proti Danskoj.

K o p e n h a g e n, 23. Govori se, da će danska vlast u brzo započeti sa Engleskom progravljivanjem, radi dozvole slobodnog prevoza zadržanih velikih množina kave. Komisija za uređenje cijena radi medjuljno na tome, da se prepreči nepotrebna povisjena cijene sa strane spekulanta. Sa engleske strane sastavlja se sada statistika o danskim kavnim zahtivima. Odluka radi daljnog dovoza kave u Dansku, bili će ovista o ispatku statiske.

Rat „koji istom započinje“.

L u g a n o, 23. Premda je posljednjih dana po novinama različito raspisivalo o vjerojatnoj austrijskoj ofenzivi, i to, kako se čini, u namjeri da se općinstvo po mogućnosti pripravi na buduće dogodjaje, ipak su brijezi uspjeli Austrijanaca posve smeti talijansko vojninstvo. Radi toga je njegovo stanovništvo veoma neusigurno i protuslovno. Dok su milanski listovi, koji izlaze u blizini vojnog područja, dogadjaje odmah u prvom početku podražavaju, da veoma ozbiljne, javljajući su drugi, kao „Idea Nazionale“, „Resto del Carline“, „Giornale d'Italia“ itd., svakako da pokvaruju dobre volje prigodom godišnje proslove, velikim naslovima same austrijske „gubitke“ i „porazne“. No i ti su se listovi donekle otrezjili putem dovoza kave u Dansku, bili će ovista o ispatku statiske.

L u g a n o, 23. Premda je posljednjih dana po novinama različito raspisivalo o vjerojatnoj austrijskoj ofenzivi, i to, kako se čini, u namjeri da se općinstvo po mogućnosti pripravi na buduće dogodjaje, ipak su brijezi uspjeli Austrijanaca posve smeti talijansko vojninstvo. Radi toga je njegovo stanovništvo veoma neusigurno i protuslovno. Dok su milanski listovi, koji izlaze u blizini vojnog područja, dogadjaje odmah u prvom početku podražavaju, da veoma ozbiljne, javljajući su drugi, kao „Idea Nazionale“, „Resto del Carline“, „Giornale d'Italia“ itd., svakako da pokvaruju dobre volje prigodom godišnje proslove, velikim naslovima same austrijske „gubitke“ i „porazne“. No i ti su se listovi donekle otrezjili putem dovoza kave u Dansku, bili će ovista o ispatku statiske.

Razni brojčavi.

L o n d o n, 24. (D. u.) Lloyd javlja: Engleski je parobrod „Rhemass“ potopljen. Danski je parobrod „Karla“ udario u minu, te je ponoton. Njegova se je posada spasila. Talijanska je jedrenjaca „Sabriticus“ bila također potopljena u Sredozemnom moru.

L o n d o n, 24. (D. u.) Po listu „Morning-post“ sukob je engleski parobrod „Salient“ sa norveškim parobrodom „Havet“, koji je ponoton. Iznadnju je 12 ljudi od njegove posade.

Paris. 24. (D. u.) Reuterov uredjavlja:

Austrogrcka je podmornica potopila francuski brod na tri jarkola „Mysotis“. Njegova se je posada spasila.

L u g a n o, 24. (D. u.) Bila je potopljena talijanska jedrenjaca „Franticotti“ i talijanski bright „Erminia“.

Neprijateljski ratni izvještaji.

Rusija.

P r e t o r g a d, 21. Službeni izvještaj od 20. svibnja:

Z a p a d n a fronta.

P okus nepristoj, da se iste zastoke topniške prizupe približi našim položajima kod Darova (11 kilometara jugoistočno od Baranovića) bio je našom vatrom lagano ostijenjen. Na ostaloj fronti obična topovska i puščana vatra, u okolini Čekulića, Smorgona, na gornjoj Styrli i kod Tarnopolja bila je od vremena do vremena nesto zahvaljivana.

P e r s i r a n a fronta.

N aše su čete zapojele grad Sakiz (120 kilometara južno od jezera Urmija) i napredovale do Bane (50 kilometara jugozapadno od Sakiza).

F r a n c u s k a.

P a r i s, 22. Službeni izvještaj od 21. svibnja u 3 sati popodne:

Južno od Berry-a-Bac upalili su Francuzi na visinu 48 s uspjehom dvije mine, U Champagi bačili su Nijemce u odjednu između ceste Douenne-Somme-By i ceste St. Souplet-Hilaire citave oblake zaguljivih pionova, no bez uspjeha, posto je prenjenjeni smjer vjetra prognao sav dim gotovo istodobno natrag prema njemačkim strejlackim jarcima. I na levoj su obali Moze trajali pješa-

Njemački ratni izvještaj.

B e r l i n, 24. svibnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Z a p a d n o bojište.

U okolici Putkarn (jugoistočno od Rige) protjerale su njemačke čete Ruse iz jarak-a, koji leže između jednih i drugih redova, te su zarobile 86 momaka.

Turski ratni izvještaj.

C a r i g r a d, 24. svibnja. (D. u.) Glavni stan javlja:

Na raznim frontama nije se dogodilo ništa važna.

BRZOJAVI.

Rat.

Bojevi u Macedoniji.

B e r l i n, 23. List „Corriere della sera“ javlja: Od tri dana ovamo trajne neprijetne bojevi između Diovatepe i Majdanna. U ovaj je čas teško odlučiti, da li su nepristojni sudari predigni općenito naj-veći mjeri. Velika je važnost podaje vještaj, da su kralj Petar i prijestolonasljednik Aleksandar već stigli u Solinu i da se je kralj dogovorio sa pokrovnikom Vasicem. Iza toga se izdati progna na narod, da izgubljenu zemlju opet osvoji. U Solunu se pogovara o velikoj ofenzivi četvornog saveza na Balkanu i

Svakovrste pisarničke potrepštine za uredne, trgovce i privatnike dobiva se u papirnici Jos. Krmpotić u Puli.

dijski bojevi u sumi kod Avocourta. U noći su Francuzi posigli u boju s ručnim granatama nekoliko usjeća i zapojeći više čardaka, izakako su Nijemci bili iz njih protejerani. U okolici zapadno od Morte-Homme bili je borba osobito življina. Različiti su pokusaji Nijemaca, kako bi svoje napredovanje proširili, bili odbržani zapornim vatrom. Nasuprot su francuske čete izvezle žestoku navalu, uslijed kojih im je potraza za rukom, da opel osvojeđe u noći na 21. o. m. u zugubljena ozemlja. Na desnoj su obali rijeke Moze Nijemci ponovno napadali na položaje u kamenotomima kod Haudromonta, koji su im juče bili oteći. Svi su napadaju bili zaustavljeni i stajali Nijemci teškim gubitkama. Na ulazima u selo Vaux osvojili su Francuzi manjenim jedinicom poduzeće prije podne njenacki zaštiti jarak. Kad je Le Epargese raspisrolo se je više mina, a da nijesu manje nikavake stete.

U sali u noći u Argonjima su naše baterije energično opstrjivaljale Nantillon, Montfaucon i sunu Chappay. Na ljevoj su obali Moze uzna prepoloval tečajem dana južno od visa 287 i prilični neprijatelj, da je napustio malenu jednu utvrdu, koja je bila od 18. o. m. u njegovim rukama. Na desnoj je obali Moze navalila naša pjesadija jurisem na njemačke položaje na fronti od neka dva kilometra od kraja zapadno dvora Thiaumont do tvrđave Douaumont. Na čitavoj su navalnoj fronti naše čete strješljave jerke i prodri u fronti kod Douaumonta, gdje je neprijatelj imao u rukama sjeverni dio. U našim su rukama ostali mnogobrojni zarobljenici.

Ratna.

R i m, 23. Službeni izvještaj od 22.:

U rezervima Tonale i Adameškoj pjesadijskoj je djelatnost dovela do malenih okrušja, koji su ispaljivali povozne za nas. Između jesera Garda i rijeke Etave topovska djelatnost, ukosbi s neprijateljskim skupinama, koje su bile svedene suzbijene. I jučer je trajalo žestoko opstrjivaljavanje naših položaja na ljevoj obali rijeke Etave i bijesna navalna po tom, koja je bila oteši našim subzbijenim s velikim gubicima za neprijateljsku pjesaku. Na ostaloj fronti do polotka Astico nije bilo nikakvog važnijeg dogodjaja. Između Astico i Brente, te u dolini Sugana, trajalo je jučer nejednakom srećom neprijateljsko navaljivanje, poduprto mnogobrojnim i moćnim topovistom, protiv naših pomaknutih redova na zapadu od dolina Tora d'Asco (Astico), Maggio i Campelle. U Karniji i na Soči topovska djelatnost, koja je bila zaseća u gornji tok rijeke But i u okolicu Tržića. Neprijateljska su ljetala bacila jučer nekoliko bomba u dolini Lagarina. Jutros su oborile naše baterije neprijateljsko pomorsko flotilo, koje je napadnulo Portograro.

Domaće Vijesti.

Istrani u zavodu društva sv. Vida u Zagrebu. Društvo sv. Vida u Zagrebu primilo je ovih dana u svoj zavod za sljepe vojnike i dva istražnika Hrvata, koji su bili onamo odaslani na istražujuću odredbu Njegove c. i kr. Visosti Karla Stjepana. To su prvi vojnici iz Istre u tom zavodu.

Iz Banovine.

Povišenje cijena. Zagrebačke novine javljaju, da su stupile u snagu povišene maksimalne cijene za nekoje živeće namirnice. Tačke će od sada kilogram krimpira stajati 24. fil. (prije 22 fil.). Najzanimljivije su poskušene cijene masti. Tako će taljana svinjska mast stajati od sada kg K 7.20 (prije 6.60), svinjsko safo kg 7 (prije K 6.20), slanina preko 3 prsta debljina kg 6.80 (prije K 6.10), slanina tanja kg K 6.00 (prije K 6). Osim toga će biti povišene maksimalne cijene i još nekim artiklima.

Oduzet postdebil. Hrvatske novine donose, da je ministarstvo trgovine u Pisti oduzelo da Ugarsku postdebil „Memorandum muslimana iz Bosne i Hercegovine“ i pjesma „Tko ne dođe na boj na Kosovo“ (Bč., naklada Jadran). Jednako je oduzet postdebil i brošuri „Arautni i velevlasi“, koji je redigirao hrvatski ministarpredsjednik dr. Vladan Gjorgjević. (Naklada Hirzelova u Leipzigu).

Iz Dalmacije.

Premetačina u društvu „Società Bersagliere“ u Splitu. Kako je jučer poznato, bilo je pred nedavno raspisano talijansko društvo „Società Bersagliere“ u Splitu. Ovih je danas uslijedila premetačina u svim prostorijama „Bersagliere“, kojom su prigodom bili upšreni i nekoji članovi društva. Ispostavilo se, da je s društvenog barjaka nestalo vrpcu, koju je društvo dobio od Nj. Veličanstva prigodom meetinga talijanskih streljačkih društava u Beču, a umjesto nje bila je navodno izvješćena vrpcu, koju je društvo dobio kao dar iz kraljevine Italije. Uz te neurednosti izbile su na javu i mnoge druge.

Razne Vijesti.

Ruski uskoci. Dne 17. tek. mjeseca pobegli su iz vojnog obuskbnog skladista na Savskoj cesti u Zagrebu ruski ratni zarobljenici Vasilij Cvitov. Usprkos ponime potrage, nije im se doseđe ušlo u trag.

Izložene listine za gradske izbore na Rijeci. Na riječkom magistratu izložena je nova izbornička lista za god. 1917., te će ostati izložena do 14. lipnja tek. godine.

Proces radi hlinjenog grabeža. Iz Rijekejavlju, da je završena rasprava pred onom namjenskučinu tvrtke N. A. Duboković, koji je, u dogovoru sa više svojih prijatelja, hinio, da je na njemu počinjen grabež i otelo mu 92.000 K. što ih je imao ponijeti u banku. — Jedan mladić osuđen je na godinu i pol tamnica, drugi na 10 mjeseci, dok dvojica svaki na dva mjeseca.

„Ungaro-Croata“ slavi 25 godišnjicu svoga opstanka. Ugarsko-hrvatsko parobrodarsko društvo na Rijeći proslavilo će dne 25. t. m. 25-godišnjicu svoga opstanka. Tom prigodom razdjeleći će 100.000 K u dobrotvorne svrhe, dok će svoj personal posebno nagraditi.

Belgradski Nachrichten. Ovaj jedini srpski list, koji je dosle u njemackom jeziku, i hrvatskom jeziku, stampat će se odseče unaprijed i u madjarskom jeziku.

Turski učenici u madjarskim školama. Ovih dana pripisalo je u Budimpeštu 48 turskih učenika, koji će stupiti u razinu madjarske škole.

Papa za Maronite. Iz Carigrada javljaju, da se je papa obratio preko našega vladara na Sullana, da bi Maronitima i unaprijed priznao oslobođenje od vojne dužnosti. Turška je papino zelji odmah u turku.

Nagrada za porodice u Francuskoj. Francuska je uklada uvelike zabrinuta za budućnost svoga naroda, radi velikog gubitka muškaraca učinjenih rata. Sada se francuski parlament bavi pitanjem, kako bi bilo, da se uvede nagrada majkama za svako dijetje. Za prvo djece dobit će dobitna 500 franka, za trede 1000, za četvrtu 2000 a za svaku daljnje dijetje još 1000 franka. — Možda ne bi bilo srogere, da se nešto sličnoga i kod nas uvede.

Njegov princip. Iz Beča javljaju, da je vlasnik onamjeno poznate knjižare Ignati Brandi počinio samoubojstvo, jer je bio — kako se iz slijedećeg pisma razabire — njegov princip. Skočio je na Tramskom jezeru u vodu i utopio se. U pismu, što ga su našli u njegovom stanu, stoji: Već davno sam odlučio da otidjem dobrovoljno svijetu, čim dodujem do 70. godini. Lijepnici su svu kazali da će dugi živjeti, no se bojim visoke starosti. God. 1914. navršio sam 70 godina i bio već tada izveo somoubojstvo, da nije buknuo svjetski rat. Tako sam možda jedini čovjek na svijetu kom je rat produžio život. Sada vidim, da nema straha, da bi neprijatelj ikada provadio na našu krajevje, dakle nema opasnosti od moje muke. Skočit ću u vodu, gdje je najudžljivo. Pristedit ću van troškove pogreba. Zato sam svi stao u džepove 10 kilograma željeza. I dobro. Brandi nije trebao pogreb, jer su sva nabojava, da se nadje njegov trup, stvar, bezuspješna.

Opušteni sokolaši radu veleždaju. Ovih dana započele je pred srednjinskim sudom rasprava protiv 32 sokolaša iz Velike Kikinde, koji su optuženi, da su radili kao sokoli oko razdjeljenja madžarske države. Svi optuženici, medju kojima je i mlađenac učitelj, trgovac itd., poruči svoju krvinju. Znacičajno je, da imaju optuženima i nekoliko vojnika, od kojih su dvojica dobita u ratu odlikovanje za hrabrost.

Ugarski ministar nastave u jugoslavenskim jezicima u madžarskim školama. Uputan ugarski ministar nastave, da li će se i u madžarske trgovinice škole uvesti koji balkanski jezik, odgovorio je, da je sada propisano učenje same triju obveznatih jezika, madžarskog, njemačkog i francuskog, ali iako će učiti bugarski ili koji drugi jugoslovenski jezik, može se već sada javiti dočinom ravnateljstvu.

Bogate naslage dragocjenih ruda u ruskoj Aziji. „Vossische Zeitung“ javlja, da su otkrivene u ruskoj Aziji, između Sibirije i Mongolije, bogate naslage zlata, srebra i bakra. Nadjenje je srebra u komadima od 30 grama, dok bakra čak u komadima od 4 kg.

Vojска entente u Macedoniji. Prema vijestima, što ih prima „Lokalanzeiger“ iz Atene, ima entanta u Macedoniji ukupno 350.000 momaka, ubrojivamo i posljednja pojačanja. Grčki listovi sude, da je isključeno te će se entanta s takovim silama upustiti u obzidnu ofenzivu.

Ruski rublji za potrebne Srbe. „Hrv. Rječ“ donosi po „Frirt.“ Žig: „Wolff ured javlja u Kopenhadenu: Srpski ministar predsjednik Pašić je poslje svoga dolaska u Moskvu sudjelovao kod svetana sjednice moskovskoga slavenskoga udruženja, kojom prigodom mu je predano 40.000 rubala za potrebe Srbe. Moskovska mu je samoprava u istu svrhu predala 10.000 rubala, a moskovska gradska uprava 10.000 rubala. Na večer 18. o. m. je u Moskvi u počast Pašićevu zajednicu većera svih slavenskih moskovskih državista. Iz Moskve kani Pašić običi veća provincijalna središta. Dan njegova povratka u Petrograd još nije poznat. Stoga zvuči nevjerojatno vrijed jednoga kopenhadenskoga lista, da je kralj Petar na svom putu u Petrograd, incognito putovao kroz Bergen.“

Skični važni dogadjaji u Maloj Aziji. Iz Petrograda javljaju, „Tempo-u“, da su Turci u Mezo-potamiji dobili u zadnje vrijeme znatna pojačanja, pa da su u navalama određujući. Posto su engleske čete iz posljednjih neuspješnih u Mezo-potamiji počele operativno po sasma novom vojničkom planu, a Rusi u Perziji uvijek napreduju, drži se, da će u Maloj Aziji skoro doći do važnih dogadjaja.

Situacija u Rumunjskoj. Rumunjski vodje opozicije Filipscu i Take Jonescu stali su posljednjima dosta napadati na vladu i raditi svima mogućim sredstvima, da ju sklonе na pristup k programu entante. U toj im raboti idu na ruku i neke novine sa „Universulom“ na čelu, ali čini se, da ni to ne upljuje, jer je poznat, da se odnosaši među Rusijom i Rumunjskom ne prestanju i sve to veću zastrojuru.

Wilson i mir. Akoprem se sveudjivi oprovravaju vijesti, da je predsjednik Wilson stao raditi u prilog miru, ipak se čini, da će privrhati ponude za mirne pregovore, što će ih doskora držati u Washingtonu. Mirovni savez pod predsjedanjem Tafta. Tom bi prigodom imao goroviti i Wilson. On će se po svom prilici — pišu novine — ograničiti na općenitu izjavu, ali se očekuje, da će ova skupština kao i Wilsonov govor učvrstiti propagandu za mir, koja je u Americi sada možda jača nego li ikada prije.

Gospodarstvo.

Perad. Za nasadljivanje uzimaju se jaje iste vrste, ne preko tri tjedna stara, srednje veličine, s lupinom ni pretknom ni prebedelom. Iz premaših jaja valje se preslabi mladi. Prevelika jaja imaju po dva žutjana, pa se iz njih redovito ništa ne izvali ili ako se što izvali, to je kržljavo i malo vrijedno. Upravo je tako kod jaja, koja nisu na sva strane lijevo razvijena, nego možda ukrnuta ili nagužvana. Ako sva jaja nisu jednako velika ili ako ne imaju sva jednako tvrdu lupinu, lako će ih u tvrdu razbiju manja i ona, koja imaju njeziniju lupinu, pa je tako s jedne strane steta, a s druge strane kvar se ostala jaja.

O voću. Voće sadjenje u proljeće valja dobro zalijaviti, sponz u razdjeljenom gnojivo. Kad se biljka sad, valja jamu, u koju se mèće, do polovicu napuniti dobrom zemljom ili gnojem kompostom, pa to zalići prije nego li se biljka

stavi u zemlju. I kad se biljka metnula u zemlju, ne valja na nju zaboraviti, nego je češće zalijaviti. Zašto to? Biljke, koje se stade u proljeće, nisu dobile ništa od one zimske vlage, koja je za bilje najbolja, zato im treba u vlagu nadomjestiti češćim zalijavanjem u proljeće, a i kroz čitavo ljetno, napose ako je ljetno suho. Zalijaviti ne valjda omržišk vodom, nego vodom, koja je već vrijeme već mirno stajala u kakovosti posjednika. S druge strane moramo oprezno postupati iz zdravstvenih razloga. Neke vrsti umjetnih gnojiva, primjerice „superfosfat“, mogu tako lako naškoditi očima. Stoga treba slijepiti taj gnojivo zavara natrakse ići, pa ih pred sebi slijepi. Nikada ne smiješi slijepiti proti vjetru, nego uvijek u istom smjeru, u kojem vjetar duva. Najbolje je svakako slijepiti umjetna gnojiva posebnoj spravama. Dobro je, kad se slijepi umjetna gnojiva upotrijebi zaštite načače, koje će prijeći, da vjetar ne nanese prasak u oči. Slijepi prasni treba se čuvati, da se nikako rukama ne dotaknemo očiju. Kolike li treba opreznosti kod tog posla, svjedoči najbolje to, što je već više osoba izgubilo s neopreznosti očijini vid. Neka gnojiva, n. pr. čilska salitra, škodska rukama, stoga će dobro učiniti oni, koji ne se slijepi strojem već rukama, da ne rukama rukavice od gutaperice (gumije). Danas, kad se sve više uporebjavaju umjetna gnojiva, da se što više podigne plodovitost na, nužno je pri tome držati se svih pravila opreznosti, da kraj toga ne stradamo.

Kupujte samo kod onih tvrtka koje oglašuju i preporučuju se u „HRVATSKOM LISTU“

Sjećajte se Crvenog Križa!

KINO
Crvenog križa
ULICA SERGIA BROJ 34.

Divlja ruža

Film 1274 m dug sa predigrom u 3 čina.

SA EGEDE MISSON u glavnoj ulozi.
Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1.—; II. prostor 40 fil.

Početak u 23:30, 34:00, 4:50 i 7:10.

Svakovrstne pisarničke potrepštine za urede, privatnike, trgovce preporuča na debelo i drobno za urede, privatnike, trgovce preporuča na debelo i drobno za Jos. Krmpotić - Pula PAPIRNICA

Uništavajte muhe da se ne umnožavaju.
Lijepenke za uništavanje muha dobivaju se kod Jos. Krmpotić u Puli.